

MUZEALNE IMPERIUM WIEDZY

OFERTA EDUKACYJNA
MUZEUM PODLASKIEGO
W BIAŁYMSTOKU

MUZEALNE IMPERIUM WIEDZY

Oferta edukacyjna Muzeum Podlaskiego
w Białymstoku

Wydawca:

©MUZEUM PODLASKIE W BIAŁYMSTOKU

Ratusz – Rynek Kościuszki 10

15-426 Białystok

muzeum@muzeum.bialystok.pl

www.muzeum.bialystok.pl

facebook.com/muzealneimperiumwiedzy

facebook.com/MuzeumPodlaskie/

www.instagram.com/muzeumpodlaskie/

Autorzy tekstów:

Marta Bagnowska (Muzeum Wnętrz Pałacowych
w Choroszcy), Helena Czaban (Muzeum Ikon
w Supraślu), Joanna Januszkiewicz (Ratusz – Dział Sztuki;
Rodzinne Weekendy w Muzeum), Ewelina Kamieńska
(Muzeum Historyczne w Białymstoku), Anna Malesińska
(Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku;
Wystawa na czasie), Olimpia Skieterska (Muzeum
w Tykocinie), Katarzyna Sołub (Muzeum Obojga
Narodów w Bielsku Podlaskim; teksty wprowadzające:
Muzealne Imperium Wiedzy)

Redakcja i opieka merytoryczna:

Krystyna Stawecka

Korekta tekstu:

Zuzanna Gurlacz

Autorzy zdjęć: Marta Bagnowska
(s. 27), Katarzyna Besztak (s. 30), Anna
Dąbrowska (s. 27), Ewelina Kamieńska
(s. 15), Iwona Kiercul (s. 49), Bogusław
Kosel (s. 32-33, 50), Iwona Malesińska
(s. 49), Marcin Mickiewicz (s. 18),
Szymon Paczyński (s. 26), Małgorzata
Romaniuk (s. 14), Anna Sierko-Szymańska
(s. 25, 30), Olimpia Skieterska (s. 32,
35), Jerzy Sołub (s. 36-39, 51), Damian
Stankiewicz (zdjęcie na okładce,
s. 7-8, 10, 12, 43, 47, 52), Ewa Zalewska
(s. 28-29)

Opracowanie graficzne, skład:

Bogdan Suprun

Druk: Totem

ISBN: 978-83-960139-3-4

Białystok 2021

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
WSPÓŁPROWADZONA PRZEZ
MINISTERSTWO KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU

MUZEALNE IMPERIUM WIEDZY

Ciekawość świata nie jest zarezerwowana jedynie dla najmłodszych oraz naukowców. Głód wiedzy dotyczy większości z nas, niezależnie od wieku i wykształcenia. Chcemy wiedzieć więcej i rozumieć więcej, w czym pomaga nam współczesny świat i dostęp do informacji.

Pamiętajmy, że największym źródłem wiedzy jest dorobek ludzkości, który nieustannie rośnie, dzięki czemu możemy wchodzić na nowe poziomy rozwoju.

Właśnie na tym fundamencie, specjalnie z myślą o Was, przygotowaliśmy zajęcia edukacyjne pod wspólnym hasłem Muzealne Imperium Wiedzy!

*Zachęcamy do skorzystania
z nowej oferty edukacyjnej
Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.*

Ponieważ „każdy wiek ma swoje prawa”, nasze zajęcia edukacyjne dostosowaliśmy do wszystkich grup wiekowych. Zadbaliśmy o najmłodszych „Władców przyszłości”, tak aby doświadczając historii, potrafili budować lepsze jutro. Robimy ukłon w stronę „Królów teraźniejszości” – poważnych uczniów szkół ponadpodstawowych. Do nich należy „dziś”, dlatego za przykład dajemy im to, co najlepsze w naszej historii, a o tym, co trudne, opowiadamy ku przestrodze. Nie zapominamy też o „Strażnikach przeszłości” – wszystkich dorosłych i seniorach, z których wiedzy i doświadczenia czerpiemy na co dzień.

WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

– to nasi najmłodszy milusińscy, czyli przedszkolaki, jak i nieco starsi i poważniejsi uczniowie szkół podstawowych. Do nich należy przyszłość!

KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

– to uczniowie szkół ponadpodstawowych. Tu i teraz należy właśnie do nich!

STRAŻNICY PRZESZŁOŚCI

– wszyscy dorośli i seniorzy są skarbnicą wiedzy i życiowych doświadczeń. Za ich sprawą nie musimy wyważać otwartych drzwi.

WŁADCY
PRZYSZŁOŚCI
I KRÓLOWIE
TERAŹNIEJSZOŚCI

MUZEUM PODLASKIE W BIAŁYMSTOKU – RATUSZ

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych
i uczniów szkoły podstawowej

MISJA „MUZEUM”

Nadszedł czas, by przejrzeć się muzeum z bliska. Podczas tych zajęć dowiesz się, jaką rolę pełni muzeum, gdzie przechowywane są zabytki i co się z nimi dzieje, kiedy nie ma ich na wystawie. Czym różni się wystawa stała od czasowej i co, oprócz oglądania eksponatów, możemy robić w muzeum. W części warsztatowej stworzymy zupełnie nową wystawę.

KOLOROWY ŚWIAT

Obrazy malarskie wypełniają różnego rodzaju plamy barwne. To one budują to, co widzi odbiorca. Kolory mają swoje nazwy, rodzaje, a nawet temperaturę. W trakcie zajęć odkryjemy sposoby, w jakich barwy pomagają nam zrozumieć przekazy płynące z obrazu. W części warsztatowej spróbujemy stworzyć swój kolor, który będzie nas wyróżniał i charakteryzował.

SEKRETY MALARZA

Kim jest malarz i czego potrzebuje, by stworzyć dzieło?
Jakie materiały i narzędzia możemy znaleźć w pracowni artysty?
Od czego należy zacząć, by stworzyć obraz i jakie są jego rodzaje?
Odpowiedzi na te pytania poszukamy w muzeum, a by zapamiętać te wszystkie informacje, nasi goście zamienią się w artystów malarzy.

ZAGADKOWY PORTRET

Portret to jeden z najważniejszych tematów sztuki plastycznej, o wielorakich funkcjach i znaczeniach. Podczas zajęć interaktywnych postaramy się opracować definicję portretu i wskazać wszystkie jego typy. Z pomocą przyjdzie nam Galeria Malarstwa Polskiego.

TAJEMNICZA NATURA

Obrazy umożliwiają zatrzymanie piękna nie tylko we wspomnieniach. Na zajęciach poznamy typy obrazów, takie jak martwa natura i pejzaż, oraz odszukamy ich przykłady na wystawie, by potem stworzyć własne dzieła.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkół ponadpodstawowych

ZAKUPY W RATUSZU?

Ratusz to główny gmach Muzeum Podlaskiego w Białymstoku. Budynek ufundowany przez Jana Klemensa Branickiego nigdy nie był siedzibą władz miejskich. Jakie więc miał przeznaczenie? Jaka jest jego historia? Po zakończonych zajęciach będziemy już potrafili odpowiedzieć na to pytanie. W części warsztatowej spotkania zmienimy się w budowniczych i spróbujemy odtworzyć model Ratusza.

TAJEMNICE MALARSTWA

Obrazy, które możemy podziwiać na wystawach, to końcowy efekt pracy artysty. Zapraszamy na spotkanie, podczas którego postaramy się przyjrzeć drodze, jaką pokonuje artysta, zanim stworzy swoje dzieło. Porozmawiamy o tematach malarskich, technikach, inspiracjach. Spróbujemy odnaleźć w sobie pierwiastek artysty i stworzyć nowe dzieło sztuki.

MALUJĘ, CO CZUJĘ

Malarstwo to skarbnica emocji, obrazy opowiadają o radościach, smutkach, zabawie czy miłości. Co inspiruje artystów, w jaki sposób przekazują uczucia w swoim dziele i czego my doświadczamy, gdy na nie patrzymy... o tym wszystkim porozmawiamy na zajęciach w muzeum. W części warsztatowej zainspirowani dźwiękami muzyki stworzymy swoje emocjonalne dzieła.

HISTORIA PEWNEGO OBRAZU

W jaki sposób należy patrzeć na obraz i na co zwracać szczególną uwagę? Co ma wpływ na ostateczny kształt dzieła artysty? To trudne pytania, a odpowiedź na nie może okazać się wstępem do analizy i interpretacji dzieła, czym na co dzień zajmują się historycy sztuki. Podczas spotkania spróbujemy spojrzeć na obrazy bardzo wnikliwie i tym razem to młodzież zamieni się w specjalistów z dziedziny malarstwa.

MUZEUM HISTORYCZNE W BIAŁYMSTOKU

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych
i uczniów szkoły podstawowej klas I–III

MISJA „MUZEUM”

Czas na wyprawę do muzeum, by poznać jego tajemnice!

W gościnnych wnętrzach białostockiej kamienicy dowiemy się, czym są wystawy stałe i czasowe, oraz jakie przedmioty tworzą muzealne zbiory. Malując kolorowanekę, zaprojektujemy własne muzeum. Czy znajdą się w nim obrazy, monety, fotografie, a może nawet... kości dinozaura? Przekonajmy się!

JAK POWSTAŁ BIAŁYSTOK? O LEGENDACH

Kim był Giedymin i w jaki sposób przyczynił się do powstania Białegostoku? Co ma z tym wspólnego tur – tajemnicze zwierzę, żyjące dawniej w niezmiernych puszczech? Na zajęciach poznamy początki naszego miasta oraz dowiemy się, czym jest legenda. Następnie stworzymy ilustrowaną książeczkę z opowieścią o powstaniu Białegostoku.

Z WIZYTĄ U BRANICKICH

Jan Klemens Branicki i Izabela Branicka to bardzo ważne postaci w historii Białegostoku. Jak wyglądała ich rezydencja? W co się ubierali i co jadali na co dzień? Na zajęciach obejrzymy makietę przedstawiającą Białystok w czasach Branickich i przekonamy się, jak wyglądało wówczas nasze miasto. W części warsztatowej wykonamy kukielki przedstawiające Izabelę i Jana Klemensa Branickich lub spróbujemy zaprojektować Białystok, tworząc kolorowe kolaże z charakterystycznymi budynkami, symbolami i ulicami miasta.

TAJEMNICE KAMIENICY

Zobaczmy, jak sto lat temu mieszkali bogaci białostoczanie i jakimi przedmiotami się otaczali. Sprawdzimy, jak dawniej wyglądały znane nam dzisiaj przedmioty, takie jak telefon czy kalkulator. Obejrzymy zabytkowe lampy, naczynia, zegary i instrumenty muzyczne, a wszystko to na wystawie „W białostockiej kamienicy”. Na zakończenie sami urządzimy wewnątrz dawnego mieszczańskiego domu, aranżując historyczny „domek dla lalek”.

JAK TO Z PIENIĄDZEM BYŁO...

Poznajmy fascynującą historię pieniądza! Dowiedzmy się, czym zajmuje się numizmatyka. Spróbujemy swoich sił w wybicciu pamiątkowego żetonu i poznamy technikę powstawania monet, po czym sami zaprojektujemy własne monety i banknoty.

● Propozycje dla uczniów szkoły podstawowej klas IV–VIII

WERSAL PÓŁNOCY

Właściciele białostockiego pałacu – Jan Klemens Branicki i jego żona Izabela, bardzo dbali o rozwój swojego miasta. Przekształcili białostocką rezydencję w słynny „Wersal Północy”. Jak wyglądał Białystok w ich czasach? Na zajęciach obejrzymy widowisko multimedialne na makiecie barokowego miasta „Wersal Północy – wśród dźwięków i światła”, przekonamy się, jak Braniccy zarządzali miastem, a następnie sami zaprojektujemy barokowy Białystok i urządzimy ogrody wokół pałacowej rezydencji, tworząc kolorowy kolaż.

BIAŁYSTOK W PIGUŁCE

Jakie są najważniejsze zabytki w naszym mieście? Kiedy powstał najstarszy białostocki kościół i do czego służył budynek wagi miejskiej? Co wspólnego z Białymstokiem mają śledzie, balony i zubr? Na zajęciach obejrzymy makietę, przedstawiającą barokowy Białystok i poznamy najstarsze i najciekawsze zabytki naszego miasta. W części warsztatowej pomalujemy bawełniane torby, tworząc niepowtarzalną pamiątkę z Białegostoku.

GRA O ZABYTEK

Poznajmy niezwykle wnętrza mieszczańskiej kamienicy i przedmioty, jakimi otaczali się jej mieszkańcy sto lat temu. Na zajęciach obejrzymy zabytkowe meble, naczynia, lampy, instrumenty muzyczne i zegary. Sprawdzimy, czy różnią się od tych używanych przez nas dzisiaj, a wszystko to w formie niezwyklej gry, prowadzonej na wystawie. Do zdobycia będą nie tylko punkty, ale też solidna wiedza!

BEZPIECZNE PIENIĄDZE. CO KAŻDY O PIENIĄDZU WIEDZIEĆ POWINIEN

Jakie zabezpieczenia znajdują się na banknotach i monetach? Czym jest znak wodny, nitka zabezpieczająca, druk recto-verso, druk zmienny optycznie czy farba opalizująca? Uzbrojeni w taką wiedzę zaprojektujemy i wykonamy własne banknoty wyposażone w zabezpieczenia, takie jak wizerunki czytelne jedynie w ultrafiolecie czy znaki wodne.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkół ponadpodstawowych

HISTORYCZNA GRA O TRON JANA KLEMENSA BRANICKIEGO

Jan Klemens Branicki był jedną z najbardziej znaczących postaci swoich czasów, a jego ambicje odpowiadały wielkości posiadanego przez niego majątku i sięgały nawet... tronu króla Polski. Kto stanął na jego drodze? Jaką rolę odegrała w tej politycznej rozgrywce Izabela Poniatowska? Zobaczmy „Wersal Północy – wśród dźwięków i światła”, a następnie zagrajmy w grę, w której będzie liczył się refleks i zdobyta wiedza. Kto wygra historyczną grę o tron? Przekonajmy się!

SKARB FABRYKANTA

Wnętrza starych kamienic kryją w sobie niejedną tajemnicę. Nie inaczej było tego dnia, gdy miało tu miejsce pewne nieoczekiwane zdarzenie... Zniknęły kosztowności z sejfu w gabinecie pana domu! Możemy wcielić się w rolę śledczych i rozwikłać zagadkę kryminalną, a przy tym poznać niezwykle wnętrza mieszczańskiej kamienicy i przedmioty, jakimi otaczali się jej mieszkańcy. Czy wpadniemy na dobry trop? Wszystko okaże się w trakcie śledztwa!

SEKRETY KOLEKCJONERA

Czego możemy dowiedzieć się o przeszłości z przedmiotów zgromadzonych w muzeum? Jak buduje się takie kolekcje? Porozmawiamy o tym, jak ważne są pamiątki i zabytki w kształtowaniu naszej wiedzy o przeszłości. Zobaczmy wystawę „W białostockiej kamienicy” oraz inne eksponaty zgromadzone w muzeum. Na chwilę wcielimy się w rolę kolekcjonerów, opisując i opowiadając dzieje wybranych, najciekawszych przedmiotów.

BIĄŁYSTOK W STAREJ FOTOGRAFII

Zapraszamy na wirtualny spacer głównymi ulicami miasta: Warszawską, Lipową, Sienkiewicza, Kilińskiego. Zajrzymy na Rynek Kościuszki oraz w okolice pałacu Branickich. Oglądając archiwalne zdjęcia Białegostoku, poznamy dzieje tych miejsc i budynków, a także spróbujemy odczytać historię „zapisaną” na starych fotografiach.

MUZEUM RZEŹBY ALFONSA KARNEGO W BIAŁYMSTOKU

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych i uczniów szkoły podstawowej klas I–III

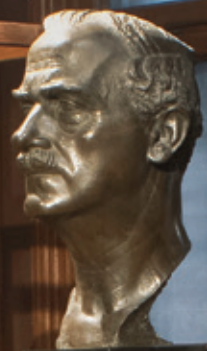
MISJA „MUZEUM”

Muzeum to takie miejsce, w którym zawsze można zobaczyć coś ciekawego! Cenne obrazy, stare fotografie, piękne rzeźby, przedmioty pochodzące z dawnych epok, ale i te całkiem nowe. Część z nich możemy oglądać na wystawach, reszta czeka na swoją kolej ukryta w tajemniczym magazynie... Zapraszamy na pierwszą wizytę w Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego, gdzie pod opieką przewodnika obejrzymy prezentowane wystawy, najciekawsze eksponaty i poznamy zasady muzealnego savoir-vivre.

SEKRETY WILLI GENERAŁA

Piękna, drewniana willa przy ulicy Świętojańskiej 17 skrywa historie jej dawnych właścicieli. W trakcie zwiedzania poszukamy śladów, jakie po sobie pozostawili. Dowiemy się, czy mieszkał w niej rzeźbiarz Alfons Karny i jak trafiły tu jego rzeźby. Na zakończenie wizyty zaprojektujemy pocztówki inspirowane wizytą w muzeum lub wykonamy odlew gipsowy nawiązujący do dekoracji wnętrza willi.

W PRACOWNI RZEŹBIARZA

Każdy artysta potrzebuje miejsca, w którym może swobodnie tworzyć. Rzeźbiarz Alfons Karny zaprasza nas do swojej pracowni, która wygląda tak, jakby przed chwilą ją opuścił... W jakich materiałach rzeźbił? Jakich używał narzędzi? Co przechowywał w wielkiej, drewnianej skrzyni? Tego dowiemy się, zwiedzając jego pracownię. Podczas naszego spotkania nie zabraknie również lepienia w glinie!

TAJNIKI CERAMIKI

Glina. Mimo że miękka i plastyczna jest skałą. Wykonane z niej przedmioty codziennego użytku, wypalone i pięknie zdobione, to ceramika. Wiele jej przykładów znajdziemy, oglądając kolekcję pamiątek po rzeźbiarzu Alfonsie Karnym. Poznamy historię fajansowych talerzy zdobiących ściany i będziemy podziwiać kruche piękno porcelanowych filiżanek, a także wylepimy ręcznie gliniane naczynie!

Propozycje dla uczniów szkoły podstawowej klas IV–VIII

DOBRY ADRES: ŚWIĘTOJAŃSKA 17

Spacerując ulicą Świętojańską, trudno nie zauważyć unikalnej willi, która jest dziś perełką architektury drewnianej Białegostoku. Rezydencję zbudowano pod koniec XIX wieku dla carskiego generała, który zgodnie z panującą w tym czasie modą urządził ją w stylu eklektycznym. Jej wnętrze zachwyca, a od patrzenia na bogato zdobione sufity może zakręcić się w głowie! Zapraszamy do zabawy w tworzenie gipsowych odlewów tych fascynujących dekoracji.

GALERIA MĄDRYCH GŁÓW

Piłsudski, Mickiewicz, Chopin, Kopernik, Skłodowska-Curie to tylko nieliczni, których rzeźbiarskie portrety stanowią ważną część ekspozycji w Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego. Czym kierował się artysta przy wyborze modelu? Ciekawą cechą fizyczną? Nieprzeciętną osobowością? Talentem w danej dziedzinie? W trakcie spotkania poszukamy odpowiedzi na te pytania, a w części warsztatowej zmierzmy się z rzeźbą portretową.

DZIDEK, MÓJ BOHATER!

Podczas II wojny światowej w okupowanej Polsce działał ruch oporu walczący z okupantem. Udział w tej nierównej walce brali także harcerze skupieni w Szarych Szeregach. Należał do nich nastoletni chłopak, którego Alfons Karny sportretował w rzeźbie zatytułowanej „Dzidek”. Co należało do obowiązków harcerzy i jak potoczyły się wojenne losy Dzidka, dowiedzie się podczas wizyty w muzeum, zakończonej projektowaniem i wykonaniem medalu dla bohatera.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkół ponadpodstawowych

KAWAŁ DRANIA, CZYLI BEZKARNIE O KARNYM

„Kawał drania.” Tak jeden ze swoich rzeźbiarskich autoportretów zatytułował Alfons Karny, dla przyjaciół Alf. Artysta o wielkim talencie i pasji tworzenia. Pracował w skupieniu, z determinacją, dużo od siebie wymagając. Był duszą towarzystwa z zamiłowaniem do psot i żartów, ale zawsze w stosownym czasie i w dobrym tonie! Opowieść przeplatana anegdotami o tym niezwykłym artyście zakończymy pracą nad rzeźbiarskim autoportretem uczestników zajęć.

PIŁSUDSKIEGO PORTRET WIELOKROTNY

Zarówno w panteonie bohaterów narodowych, jak i w Galerii Portretów Wielkich Polaków dłuta Alfonsa Karnego Józef Piłsudski zajmuje ważne miejsce. Artysta rzeźbił go wielokrotnie w różnych odsłonach i materiałach. Ciekawym przykładem utrwalenia wizerunku Marszałka jest jego maska pośmiertna eksponowana w muzeum. Jaka była jej historia? Co wspólnego z Piłsudskim ma „Skakanka”, jedna z najsłynniejszych rzeźb Karnego? Czy Marszałek bywał w Białymstoku? Tego wszystkiego dowiemy w czasie wizyty w muzeum, rozmawiając i podziwiając oryginalne prace Alfonsa Karnego.

WIRTUOZ I POLITYK

Ignacy Paderewski wiódł nadzwyczajne życie, a jego bogatą biografią można by obdarować kilka osób. Stanowił doskonały przykład tego, jak można osiągnąć sukces dzięki ciężkiej pracy, zdolnościom, ale także znajomości sztuki autopromocji. Sławę, pieniądze, uznanie na arenie międzynarodowej wykorzystał dla spraw, o które troszczył się najbardziej – niepodległości Polski, muzyki i filantropii. Nieprzypadkowo jego wizerunek Alfons Karny uwiecznił w rzeźbie pokrytej płatkami złota. My utrwalimy jego portret w linorycie.

WEŹ RZEŹBĘ NA WARSZTAT

Rzeźba jest wyjątkowym dziełem sztuki, złożonym z brył o różnych kształtach i fakturach. Wyjątkowym, bo trójwymiarowym. Dzięki temu możemy obejść ją dookoła i obejrzeć z każdej strony. Zapraszamy do dyskusji o rzeźbach, ich szczegółowej obserwacji, zabawy w rozróżnianie materiałów, technik wykonania, a także do zgadywania kogo i jak przedstawiają. Co do autora możemy być pewni. Będzie nim Alfons Karny.

MUZEUM WNĘTRZ PAŁACOWYCH W CHOROSZCZY

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych
i uczniów szkoły podstawowej

MISJA „MUZEUM”

Jeżeli nie widziałeś jeszcze byłej letniej rezydencji Branickich, gdzie teraz mieści się Muzeum Wnętrz Pałacowych, to dobry pretekst, aby nas odwiedzić! Podczas tej wizyty dowiesz się, czym jest: muzeum, zabytek, wystawa, zwiedzanie czy przewodnik. Postaramy się rozwikłać dylemat: „czy warto bywać w muzeum i jaka jest jego misja specjalna”☺. Serdecznie zapraszamy wszystkich ciekawskich, małych odkrywców.

PAPIEROWE PANDORY DLA DZIECI

Lalka, jedna z najstarszych zabawek znanych ludzkości, od początku pełniła różne role. Jedną z nich było przekazywanie wiadomości o modnych ubiorach i fryzurach. Takie lalki były zwane „Pandorami”. W późniejszych czasach, gdy rozpowszechnił się druk, pojawiła się ciekawa odmiana tychże modystek – lalka papierowa, lubiana rozrywką dorosłych i dzieci. Spróbujmy więc przystroić taką lalkę zgodnie z modą obowiązującą w XVIII wieku. Zabawa nie tylko dla młodych dam!

MANELE, BROSZE, WISIORY, EGRETY – KLEJNOTY ZDOBIĄCE NIE TYLKO KOBIETY

Bizuteria pełni szczególną rolę jako wyjątkowy dodatek upiększający i zmieniający wizerunek, a także pozwalający zwrócić na siebie uwagę otoczenia. Zapraszamy na zajęcia, podczas których opowiemy, jak na przestrzeni wieków zmieniały się formy, rodzaje i funkcje biżuterii oraz własnoręcznie wykonamy taką ozdobę: broszę, wisior czy bransoletę (manelę).

SZTUKA PISANIA

Podczas warsztatów uczestnicy prześlędzą wędrówkę, jaką przeszły litery od obrazka do dzisiejszego kształtu. Warsztaty polegają na odtwarzaniu dawnych sposobów przekazywania wiadomości. Wyjaśnimy na nich pojęcia związane z pismem, takie jak piktogram, pismo klinowe, tabliczki gliniane, papirus, skryba, pergamin czy iluminacja.

W POSZUKIWANIU FAUNY I FLORY

Jak prawdziwi badacze, wyposażeni w szklą powiększającą, wyruszymy na poszukiwanie pięknych roślin i maleńkich stworzeń żyjących w parku. Bogactwo świata przyrody stanie się inspiracją do namalowania „Baśniowej łąki”.

Zajęcia odbywają się od maja
do października, w parku Muzeum
Wnętrz Pałacowych w Choroszczy.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkół ponadpodstawowych

WARSZTATY LITERACKIE

To zajęcia, które są połączeniem wiedzy z zakresu historii i języka polskiego. Ich celem jest przybliżenie wybranych faktów z historii i dzieł sztuki poprzez kształtujące wyobraźnię literackie zabawy ze słowem. Nasze spotkania składać się będą z trzech stałych elementów: zwiedzania ekspozycji, prezentacji tekstów oraz samodzielnych prób literackich pod hasłem – Dziennikarz „Przeglądu Artystyczno-Kulturalnego”.

IMPREZOWO KOLOROWO – LAMPIONY

Tradycja oświetlania i dekorowania otoczenia lampionami jest bardzo stara. Chcecie wysłuchać tej niezwyklej opowieści? Zapraszamy do naszego muzeum, gdzie nie tylko Wam o tym opowiemy, ale również wykonamy własne, niepowtarzalne lampiony – świeczki.

ŻYWE DRZEWO – MARTWE DRZEWO

Jaką rolę odgrywają żywe, a jaką martwe drzewa? Jak ważne są dla środowiska, dla zwierząt, dla nas? Podczas zajęć poznamy warstwy lasu i budowę drzewa. Rozróżnimy typowe dla kolejnych pięter lasu gatunki roślin i zwierząt, by finalnie stworzyć pracę plastyczną (węgiel, pastele, kredki, mazaki) ukazującą wybrany fragment leśnego krajobrazu.

Zajęcia odbywają się od maja do października, w parku Muzeum Wnętrz Pałacowych w Choroszczy.

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych
i uczniów szkoły podstawowej klas I-III

MISJA „MUZEUM”

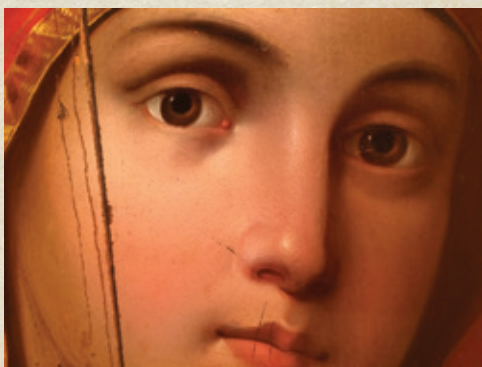
Zapraszamy do Muzeum Ikon – przestrzeni spotkań – gdzie wystawy zachęcają do opowiadania o ikonie oraz jej aktywnego poznawania. Będzie to pierwsze spotkanie z ikoną, podczas którego dowiemy się, czym jest: dzieło sztuki, zabytek, oryginał, kopia, piękno, wyobraźnia, wystawa, kompozycja, linia, kontur, statyka, dynamika, kreska, barwa, gama kolorystyczna, nastrój dzieła sztuki, motyw dekoracyjny, ornament oraz kanon ikonograficzny.

RÓŻNE RODZAJE PIĘKNA – WIZERUNKI ŚWIĘTYCH W IKONOGRAFII (CYKL ZAJĘĆ)

Święty Gabriel, patron dzieci, św. Jerzy Zwycięzca i św. Mikołaj, Biskup Miry Licyjskiej, to postacie, którym poświęcony będzie cykl zajęć, podczas których zapoznamy się z wizerunkami świętych na ikonach. Dowiemy się, co oznaczają ukazane przy nich atrybuty i jakie były ich zadania. Wzorując się na przykładach wybranych ikon, stworzymy inspirowane nimi prace plastyczne. Zapraszamy do eksperymentowania z kształtem i barwą, do rozwijania wyobraźni i do wspólnej zabawy.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkoły podstawowej
klas IV–VIII oraz szkół ponadpodstawowych

BEZRUCH I RUCH, CZYLI STATYKA I DYNAMIKA W IKONOGRAFII

Jaki wpływ miała historia na podlaską ikonę? Czym inspirowali się twórcy ikon, które możemy zobaczyć w cerkwiach naszego regionu? O tym wszystkim dowiedziecie się na zajęciach w Muzeum Ikon, gdzie odczarujemy najtrudniejsze terminy związane z kanonem ikonograficznym.

PŁYNNOŚĆ LINII, PRECYZJA RYSUNKU, DELIKATNOŚĆ BARW – CZYLI MOTYW DEKORACYJNY FRESKÓW

Zapraszamy na spotkanie w otoczeniu unikalnych szesnastowiecznych fresków! Poznamy ich tajemnice i dowiemy się, dlaczego niektóre z nich zachowały się tylko we fragmentach. Na zakończenie zajęć stworzymy własne motywy dekoracyjne, kopiując freski z Supraśla lub inspirowując się nimi.

KOLOR I GEST

Ikona bywa nazywana „Ewangelią w kolorach”, nieprzypadkowe są też gesty wykonywane przez przedstawiane postacie. Na zajęciach rozwikłamy symbolikę poszczególnych kolorów oraz dowiemy się, co oznaczają gesty, a także spróbujemy odtworzyć ozdobne liternictwo zamieszczane na ikonach.

JAK POWSTAJE IKONA?

W sali warsztatowej uczestnicy poznają proces powstawania ikony, poczynając od polerowania desek, kopiowania rysunku, a skończywszy na malowaniu temperą wybranego wizerunku.

MUZEUM W TYKOCINIE

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych
i uczniów szkoły podstawowej

MISJA „MUZEUM”

Jeżeli chcesz dowiedzieć się, czym jest synagoga, jak świętują Żydzi oraz dokąd zaprowadzą Cię brukowane uliczki Tykocina, zapraszamy na warsztaty przygotowane specjalnie dla Ciebie! Razem z nami poznasz tajniki funkcjonowania muzeum „od kuchni”, czyli dowiesz się, jakie eksponaty mamy pod opieką, w jaki sposób powstają wystawy i dlaczego warto regularnie do nas zaglądać.

WOKÓŁ ŚWIĘTA PURIM – MASKI PURIMOWE

Czym jest święto Purim – nazywane popularnie żydowskim karnawałem? W jaki sposób obchodzą je Żydzi? Zapraszamy na ilustrowaną opowieść o tym radosnym święcie oraz do zabawy w purimowych maskach, które wcześniej wspólnie wykonamy.

O ŚWIĘCIE CHANUKA – BĄCZKI CHANUKOWE

Do tradycji żydowskich należy zabawa z bączkiem w święto Chanuka. Jakie są zasady tej gry oraz dlaczego towarzyszyła obchodom święta, dowiemy się podczas zajęć, a co więcej sami wykonamy drejdel – bączek – i spróbujemy nim zagrać!

MUZEUM POD LUPĄ

Synagoga w Tykocinie to niezwykle interesujący gmach. Skrywa wiele tajemnic i przedmiotów o niezrozumiałym dla nas przeznaczeniu. Za pomocą ukrytych wskazówek przeprowadzimy śledztwo i wspólnie rozwiążemy wiele zagadek, aby lepiej poznać religię żydowską.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkół ponadpodstawowych

JAK ŚWIĘTUJĄ ŻYDZI – OPOWIEŚĆ O ZWYCZAJACH ŚWIĄTECZNYCH W JUDAIZMIE

Chcąc lepiej zrozumieć kulturę żydowską, warto przyjrzeć się świętom żydowskim, ich początkom, znaczeniu oraz towarzyszącym im obrzędom. Przy tej okazji poznamy hebrajski kalendarz i nauczymy się odczytywać daty w systemie żydowskim, a na koniec spróbujemy określić według niego swoją datę urodzin.

OD KOŁYSKI AŻ PO GRÓB, CZYLI RZECZ O ŻYDOWSKICH OBYCZAJACH

Żydowskie obrzędy i zwyczaje związane z codziennym życiem będą tematem naszego spotkania. Opowiemy na nim o tym, jak wygląda żydowski ślub, czym jest bar micwa oraz jakie zasady obowiązują w żydowskiej kuchni. Będzie to również doskonała okazja do przyjrzenia się unikatowym eksponatom, niegdyś używanym w czasie przeróżnych rytuałów.

ULICAMI TYKOCINA

Zapraszamy na wirtualny „spacer” uliczkami osiemnastowiecznego Tykocina, na odkrywanie jego historii, najważniejszych zabytków i na opowieść o losie jego mieszkańców. Poznajmy wspólnie przeszłość, by lepiej rozumieć terażniejszość.

MUZEUM OBOJGA NARODÓW W BIELSKU PODLASKIM

● WŁADCY PRZYSZŁOŚCI

Propozycje dla grup przedszkolnych
i uczniów szkoły podstawowej

MISJA „MUZEUM”

Jeżeli nie byłeś nigdy wcześniej w muzeum lub byłeś, ale bardzo dawno temu, to te zajęcia są dla Ciebie! Spotkaj się z nami, a wyjaśnimy Ci, po co są muzea i dlaczego warto je odwiedzać. Poznasz nasze tajemnice, dowiesz się, jak powstają wystawy, czym są eksponaty, a w części warsztatowej sam zaprojektujesz własną wystawę!

WIELKIE MAŁE MIASTO

Czy małe miasto może być wielkie? Czy niewielki Bielsk mógł odgrywać znaczącą rolę w czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów? Z nami przeniesiesz się w czasy największej świetności Rzeczypospolitej. Wspólnie poszukamy dowodów na wielkość małego miasta, jakim jest Bielsk. Zabierzemy Cię na *historical walk* z Izabelą Branicką, odkryjemy ekscytujące dzieje miasta, jego zabytki i związane z nim postacie. Zwiedzanie zawsze kończy się wysłaniem pocztówki – Ty wykonasz ją samodzielnie!

MODNE HISTORIE

Znasz przysłowie „idzie luty – szykuj ciepłe buty”? Jeśli tak, to wspaniale, ale warto pamiętać też o tym, że ubranie nie tylko chroni nas przed zimnem, ubranie pozwala nam czuć się pięknym. Ludzie stroją się od zarania dziejów. My przedstawimy Ci piękno tradycyjnego stroju ziemi bielskiej. Z nami poznasz dawne kroje i zdobienia, znane także z rękowników ludowych, które cenili sobie nasi przodkowie, a które my możemy z powodzeniem wykorzystywać we współczesnej modzie. Przez tajniki mody ludowej poprowadzą Cię wątek i osnowa. Przyjdź, tkaj, zrób sobie sesję zdjęciową w stroju ludowym!

NIEŻŁE Z CIEBIE ZIÓŁKO!

Czy na Ciebie też tak wołają? Jeżeli tak, to dobrze trafiłeś. Jak zapewne wiesz, zioła to najstarsze lekarstwa w dziejach ludzkości. Zapraszamy na zajęcia inspirowane wystawą „Przyszedł znachor do apteki. Ziołolecznictwo i aptekarstwo na Podlasiu”. Z nami poznasz tajemniczy świat farmacji i dowiesz się, jak dawniej wykorzystywano zioła w procesie leczenia. Poznaj świat ziół, stwórz własną torbę z kwiatnymi i ziołowymi motywami, zapachowe woreczki, słoiczki przy pomocy techniki *decoupage* lub ziołowe mydełka. Do wyboru, do koloru...

GLINA – PIERWSZA PLASTELINA

Jeśli coś zapamiętasz ze swojego dzieciństwa, to z pewnością będą to te zajęcia! Nie znamy nikogo, kto nie lubiłby „taplać się” w błocie lub lepić z gliny. Podczas warsztatów będziesz ugniatał, wałkował, lepił i rzeźbił. Przy okazji dowiesz się więcej o rzemiośle ceramicznym oraz o tym, jak ważne było ono w odległych czasach.

Nobuo Hara
Cherry 2
A black and white charcoal drawing on a piece of paper. The drawing features a square frame with a grid pattern inside. The grid is composed of thin, parallel lines. The frame is drawn with thick, dark charcoal strokes. The drawing is placed on a workbench, and a person's hand is visible, pointing at it. The workbench is cluttered with various tools, including a palette knife, a bottle of glue, and a heat gun. The person is using the heat gun to dry the drawing.

● KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI

Propozycje dla uczniów szkół ponadpodstawowych

O CZYM „MÓWIA” KAFLE?

Ceramika towarzyszy człowiekowi od zarania dziejów. Ze względu na swoje walory, nie tylko użytkowe, ale i estetyczne, podkreślała status właściciela domostwa, dworu czy pałacu. Rozwój dóbr magnackich w czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów i sarmacki styl życia niewątpliwie wpływały na różnorodność i przepych wystroju wnętrz. Tradycja wyrobu ceramiki na Podlasiu jest długa, a źródła wspominają o wielu kaflarniach i cegielniach. Posługując się przykładem zachowanych fragmentów kafli z bielskiego ratusza, opowiemy o ich funkcjonalności i estetyce w kontekście reprezentacyjnych wnętrz siedzib magnackich i budynków użyteczności publicznej. Podczas zajęć zaprojektujesz i wykonasz własne kafle.

CZARNE NA BIAŁYM

Czy zdajesz sobie sprawę, że grafika oprócz walorów artystycznych ma również zastosowanie użytkowe? W XIX i na początku XX w. litografie zdobiły odbitki wykonywane w zakładach fotograficznych. Podobne znajdujemy również na sygnaturkach aptecznych z okresu międzywojennego. Wszystkie to małe dzieła sztuki. Przekonaj się o tym osobiście, przychodząc na zajęcia i warsztaty linorytnicze. Z nami wykonasz własny *exlibris* techniką linorytu, a odbitki i matrycę zabierzesz ze sobą!

O CZYM „MÓWI” FOTOGRAFIA?

Fotografia, szczególnie ta dawna, nie musi być niemym świadkiem historii. Nawet nie wiesz, jak wiele ma nam do powiedzenia! Jeśli chcesz poznać język dawnych fotografii, koniecznie przyjdź na nasze zajęcia. Wyjaśnimy na nich rolę źródeł ikonograficznych w odkrywaniu historii miasta i nauczymy Cię odczytywać ze zdjęć rozmaite treści. Mało? W części praktycznej samodzielnie wykonasz odbitkę, posługując się dawną techniką fotograficzną – cyjanotypią.

COŚ SPECJALNEGO

SPĘDŹ Z NAMI CAŁY DZIEŃ!

Wiosna i wczesna jesień to doskonały czas na całodniowe wycieczki za miasto. Zapraszamy do naszych oddziałów na zwiedzanie ekspozycji stałych i czasowych oraz na interaktywne zajęcia. To doskonały pomysł na ciekawie spędzony dzień, naukę poprzez działanie i zabawę, a wszystko to w niecodziennej scenarii – zabytkowych wnętrz, pałacowych ogrodów, ekscytujących eksponatów i pasjonujących opowieści.

Jeśli zdecydujesz się na zwiedzanie wystaw połączone z zajęciami interaktywnymi, będziesz naszym wyjątkowym Gościem – dla którego przygotowujemy **SPECJALNĄ OFERTĘ CENOWĄ.**

RODZINNE
WEEKENDY
W MUZEUM

RODZINNE WEEKENDY W MUZEUM

Rodzinny weekend w muzeum to nowy cykl warsztatów skierowany do rodzin z dziećmi.

To oferta dla tych, którzy chcą odkrywać niezwykły świat historii i sztuki, lubią wyzwania i kreatywne sposoby na wspólne spędzanie wolnego czasu. W wybrane weekendy w miesiącu będziemy zapraszać Was do naszych oddziałów.

W soboty spotkamy się z rodzinami z dziećmi w wieku 7–12 lat, zaś w niedziele z rodzinami z dziećmi w wieku 4–6 lat.

Szczegóły, kalendarz zajęć, zapowiedzi
RODZINNYCH WEEKENDÓW
w muzeum na stronie:
www.muzeum.bialystok.pl
oraz w naszych mediach społecznościowych:
facebook.com/muzealneimperiumwiedzy;
facebook.com/MuzeumPodlaskie/.

STRAŻNICY PRZESZŁOŚCI

MUZEALNE IMPERIUM WIEDZY – TU DOWIESZ SIĘ WIĘCEJ...

Muzeum Podlaskie w Białymstoku zaprasza wszystkich, którzy lubią wiedzieć, pytać i odkrywać. Z myślą o Was stworzyliśmy „Muzealne Imperium Wiedzy” – specjalną ofertę edukacyjną dla wszystkich grup wiekowych.

Zadbaliśmy o naszych najmłodszych gości – WŁADCÓW PRZYSZŁOŚCI, aby doświadczając historii, potrafili budować lepsze jutro. Robimy ukłon w stronę KRÓLÓW TERAŹNIEJSZOŚCI – poważnych uczniów szkół ponadpodstawowych, do nich należy teraźniejszość, i pamiętamy o STRAŻNIKACH PRZESZŁOŚCI – dorosłych i seniorach, których wiedza i doświadczenie to nasz skarb.

Zapraszamy do naszego Muzealnego Imperium Wiedzy „Strażników przeszłości”. Inspiracją będą fascynujące wystawy stałe i czasowe prezentowane w naszych oddziałach, zaskakujące zabytki z bogatej kolekcji muzealnej, kalendarz roczny oraz szeroko pojęte dziedzictwo kulturalne. W zależności od tematyki i miejsca spotkań będziemy rozmawiać, wspominać, stawiać pytania, tworzyć...

Zależy nam, aby Muzeum Podlaskie w Białymstoku było miejscem spotkań ludzi twórczych, ciekawych historii i tradycji swojego regionu.

*Wspólnie stwórzmy
Muzealne Imperium Wiedzy.*

ZACZNIJMY OD WYSTAWY NA CZASIE

Zapraszamy na spotkania, w formie kuratorskiego oprowadzania, rozmów o wystawie lub zajęć interaktywnych w oparciu o aktualnie prezentowaną ekspozycję czasową.

Obserwując nas na Facebooku (facebook.com/muzealneimperiumwiedzy; facebook.com/MuzeumPodlaskie/) i Instagramie (www.instagram.com/muzeumpodlaskie/) oraz śledząc na bieżąco program wystaw na stronie internetowej Muzeum (www.muzeum.bialystok.pl), na pewno znajdziesz coś dla siebie. **BĄDŹ NA CZASIE!**

MUZEUM PODLASKIE W BIAŁYMSTOKU – RATUSZ

● SPOTKANIA ZE SZTUKĄ

Zapraszamy na spotkania w muzeum, podczas których spojrzymy na wybrane dzieła z Galerii Malarstwa Polskiego w sposób nieoczywisty, by wspólnie je interpretować. Otoczeni sztuką, spędzimy czas na prowadzeniu inspirujących rozmów o artystach i epokach, w których tworzyli.

MUZEUM HISTORYCZNE W BIAŁYMSTOKU

● MUZEUM PEŁNE HISTORII

Kamienica mieszczańska przy ulicy Warszawskiej to miejsce, gdzie przeplatają się historie naszego miasta, a muzealne magazyny kryją bogate zbiory zabytków będących świadkami minionych epok. Zapraszamy na spotkania, podczas których odkryjemy ciekawe historie dawnych przedmiotów – nieraz zapomniane, czasem zaskakujące, ale z całą pewnością niezwykle i warte poznania.

MUZEUM RZEŹBY ALFONSA KARNEGO W BIAŁYMSTOKU

● KAWAŁ DRANIA, CZYLI BEZKARNIE O KARNYM

„Kawał drania.” Tak jeden ze swoich rzeźbiarskich autoportretów zatytułował Alfons Karny, dla przyjaciół Alf. Artysta o wielkim talencie i pasji tworzenia. Pracował w wielkim skupieniu, z determinacją, dużo od siebie wymagając. Poza pracą – dusza towarzystwa z zamiłowaniem do psot i żartów, ale zawsze w stosownym czasie i w dobrym tonie! Opowieść przeplatana anegdotami o tym niezwykłym artyście połączymy z pracą artystyczną nad rzeźbiarskim portretem Karnego.

MUZEUM WNĘTRZ PAŁACOWYCH W CHOROSZCZY

● WARSZTATY LITERACKIE

To zajęcia, które są połączeniem wiedzy z zakresu historii i języka polskiego. Ich celem jest przybliżenie wybranych faktów z historii i dzieł sztuki poprzez kształtujące wyobraźnię ćwiczenia literackie – zabawy ze słowem. Nasze spotkania składać się będą z trzech stałych elementów: zwiedzania ekspozycji, prezentacji tekstów oraz samodzielnych prób literackich pod hasłem – Dziennikarz „Przeglądu Artystyczno-Kulturalnego”.

● NAJPIĘKNIEJSZE MIEJSCE W PARKU

Park przy Muzeum Wnętrz Pałacowych w Choroszczy ma długą historię. Sięga ona czasów Hetmana Jana Klemensa Branickiego, czyli XVIII wieku. Skrywał i nadal skrywa wiele pięknych oraz magicznych miejsc. W pierwszej części naszego spotkania, podczas krótkiego spaceru, poznamy historię przypałacowego parku. W drugiej każdy z uczestników zilustruje wybrane przez siebie, najpiękniejsze jego zdaniem, miejsce.

MUZEUM IKON W SUPRAŚLU

● „PIĘKNO ZBAWI ŚWIAT” – POJĘCIE PIĘKNA W IKONOGRAFII

Zapraszamy na spotkanie, podczas którego zgłębiać będziemy tajemnicę piękna nieprzemijającego i przemijającego w przedstawieniach ikonograficznych ikon kanonicznych i niekanonicznych.

● SPOTKANIA Z IKONĄ

To cykliczne zajęcia prowadzone przez artystkę-ikonografkę, która podzieli się z Państwem zarówno wiedzą teoretyczną, jak również praktycznymi umiejętnościami związanymi z procesem tworzenia ikony. Uczestnicy „Spotkań z ikoną” zdobędą umiejętności z zakresu rysunku ikonograficznego, posługiwania się charakterystyczną dla ikon techniką tempery żółtkowej, podejmą praktyczne ćwiczenia pozwalające na wykonanie zgodnego z kanonem wizerunku ikonowego. Prawda ewangeliczna i przesłanie, symbol w ikonografii, czyli jak czytać ikony?

Dowiedz się więcej o ikonach, poznaj podstawy języka, w jakim są tworzone, symbolikę koloru i gestów w przedstawieniach ikonograficznych, aby umieć właściwie je odczytać.

MUZEUM W TYKOCINIE

● SPOTKANIA Z POEZJĄ – WARSZTATY RECYTATORSKIE

Zapraszamy na spotkania z poezją, które spędzimy przy tomiku wierszy Krzysztofa Micha. Pod okiem reżysera teatralnego przeprowadzimy ćwiczenia z dykcji, a następnie swoje umiejętności sprawdzimy w minikonkursie recytatorskim. Wiersze Krzysztofa Micha opowiadają sentymentalną i pełną emocji trudną historię żydowskiej społeczności Tykocina, zatem warsztaty będą swoistą podróżą w czasie, którą każdy z uczestników będzie miał okazję odbyć na swój sposób.

MUZEUM OBOJGA NARODÓW W BIELSKU PODLASKIM

● O CZYM „MÓWI” FOTOGRAFIA?

Fotografia, szczególnie ta dawna, nie musi być niemyym świadkiem historii. Nie zdajemy sobie sprawy, jak wiele ma nam do przekazania! Jeśli chcesz poznać „język” dawnych fotografii, koniecznie przyjdź na nasze zajęcia. Wyjaśnimy na nich rolę źródeł ikonograficznych w odkrywaniu historii miasta i nauczymy Cię odczytywać ze zdjęć rozmaite treści. Mało? W części praktycznej samodzielnie wykonasz odbitkę, posługując się dawną techniką fotograficzną – cyjanotypią.

● CZARNE NA BIAŁYM

Czy zdajesz sobie sprawę, że grafika oprócz walorów artystycznych ma również zastosowanie użytkowe? W XIX i na początku XX w. litografie zdobiły odbitki wykonywane w zakładach fotograficznych. Podobne znajdujemy również na sygnaturkach aptecznych z okresu międzywojennego. Wszystkie to małe dzieła sztuki! Przekonaj się o tym osobiście, przychodząc na zajęcia i warsztaty linorytnicze. Z nami wykonasz własny exlibris techniką linorytu, a odbitki i matrycę zabierzesz ze sobą.

● O CZYM „MÓWIĄ” KAFLE?

Ceramika towarzyszy człowiekowi od zarania dziejów. Ze względu na swoje walory, nie tylko użytkowe, ale i estetyczne, podkreślała status właściciela domostwa, dworu czy pałacu. Rozwój dóbr magnackich w czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów i sarmacki styl życia niewątpliwie wpływały na różnorodność i przepych wystroju wnętrz. Tradycja wyrobu ceramiki na Podlasiu jest długa, a źródła wspominają o wielu kaflarniach i cegielniach. Posługując się przykładem fragmentów kafla z bielskiego ratusza, opowiemy o ich funkcjonalności i estetyce w kontekście reprezentacyjnych wnętrz siedzib magnackich i budynków użyteczności publicznej. Podczas zajęć zaprojektujemy i wykonamy własne kafle.

**SPOTKAMY SIĘ
W WYBRANE
NIEDZIELE.
RAZ W MIESIĄCU
ZAPRASZAMY NA
WYDARZENIE
SPECJALNE!**

KONTAKT, szczegółowe informacje, REZERWACJE ZAJĘĆ:

- Muzeum Podlaskie w Białymstoku – Ratusz
tel. 516 141 960
Ratusz – Rynek Kościuszki 10, 15-426 Białystok
- Muzeum Historyczne w Białymstoku
tel. 517 484 349
ul. Warszawska 37, 15-062 Białystok
- Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku
tel. 509 336 862
ul. Świętojańska 17, 15-277 Białystok
- Muzeum Wnętrz Pałacowych w Choroszczu
tel. 509 336 795
ul. Pałacowa 2, 16-070 Choroszcz
- Muzeum Ikon w Supraślu
tel. 509 336 829
ul. Klasztorna 1, 16-030 Supraśl
- Muzeum w Tykocinie
tel. 509 336 597
ul. Kozia 2, 16-080 Tykocin
- Muzeum Obojga Narodów w Bielsku Podlaskim
tel. 509 336 841
ul. Mickiewicza 45, 17-100 Bielsk Podlaski

Bieżące ZAPOWIEDZI, propozycje specjalne,
regulaminy uczestnictwa w zajęciach, ceny:

www.muzeum.bialystok.pl;

facebook.com/muzealneimperiumwiedzy;

facebook.com/MuzeumPodlaskie/

SPIS TREŚCI

MUZEALNE IMPERIUM WIEDZY	3
WŁADCY PRZYSZŁOŚCI I KRÓLOWIE TERAŹNIEJSZOŚCI	5
MUZEUM PODLASKIE W BIAŁYMSTOKU – RATUSZ	7
MUZEUM HISTORYCZNE W BIAŁYMSTOKU	13
MUZEUM RZEŹBY ALFONSA KARNEGO W BIAŁYMSTOKU	18
MUZEUM WNĘTRZ PAŁACOWYCH W CHOROSZCZY	24
MUZEUM IKON W SUPRAŚLU	29
MUZEUM W TYKOCINIE	32
MUZEUM OBOJGA NARODÓW W BIELSKU PODLASKIM	36
COŚ SPECJALNEGO	40
RODZINNE WEEKENDY	44
STRAŻNICY PRZESZŁOŚCI	45
KONTAKT	53